

Raadsvoorstel

Portefeuillehouder : drs. S.A.C. Mandemakers

Zaakdossiernummer : Z260000253

Documentnummer : 2026.05175

Onderwerp : Raadsvoorstel over jaarstukken 2025 en conceptbegroting 2027
GGD Hart voor Brabant

Beleidsprogramma : 2.3 Voorliggende voorzieningen

Aan de raad van de gemeente Loon op Zand,

Inleiding

De transformatie binnen het sociaal domein wordt visueel inzichtelijk gemaakt met de zogenoemde tredenstructuur van het Beleidskader Sociaal Domein, die bestaat uit vier treden. Binnen het sociaal domein verschuift het zwaartepunt van specialistische hulp (trede 4) naar het vrij toegankelijke aanbod binnen de sterke gemeenschap (treden 1 en 2) en het indicatievrije aanbod (trede 3). De inzet van de GGD HvB is gepositioneerd op treden 1 en 2.

De gemeente Loon op Zand neemt voor de invulling van haar wettelijke taken voor publieke gezondheid deel aan de gemeenschappelijke regeling (GR) GGD Hart voor Brabant (hierna: GGD). Deze GR bestaat uit 19 gemeenten uit Midden-Brabant en Brabant-Noordoost. De GGD voert in opdracht van gemeenten voor ruim 1,1 miljoen inwoners in haar werkgebied taken uit op het gebied van publieke gezondheidszorg. Dit gebeurt op basis van de Wet publieke gezondheid (Wpg) middels het basispakket. Dit basispakket geldt voor alle gemeenten. Zij betalen hiervoor een bijdrage per inwoner.

Met de jaarstukken 2025 (bijlagen 1 en 2) verantwoordt de GGD de uitvoering haar taken binnen het domein van publieke gezondheid. Onderdelen hiervan zijn de realisatie van beleid, prestaties, financiën en bedrijfsvoering. In de conceptbegroting 2027 (bijlage 3) concretiseert de GGD de kaderbrief 2027 die eerder dit jaar voorlag (bijlagen 5 en 6) en wordt een voorstel gedaan voor de gemeentelijk bijdrage voor 2027. Deze conceptbegroting 2027 loopt vooruit op het beleidsplan 2027-2030, dat in het najaar aan u wordt voorgelegd en samenvalt met de nieuwe bestuursperiode van de GGD.

Rol gemeenteraden bij de GGD:

Dit voorjaar heeft de gemeenteraad bij de kaderbrief 2027 van de GGD een zienswijze ingediend. Deze zienswijze is gezamenlijk met zienswijzen van andere deelnemende gemeenten besproken in het algemeen bestuur van de GGD van 25-3 jl. en is meegenomen in de conceptbegroting 2027 die nu voorligt. Op grond van artikel 35 lid 3 van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) kunnen de gemeenteraden van deelnemende gemeenten een zienswijze op de conceptbegroting indienen.

Beslispunten

Wij stellen u voor:

1. De volgende zienswijze in te dienen op de jaarstukken 2025 en de ontwerpbegroting 2027 van de GGD HvB:

- *De raad bedankt de GGD voor het beantwoorden en verwerken van de eerder ingediende zienswijze op de kaderbrief 2027. Doordat de definitieve besluitvorming omtrent Samen Sterker gepland staat voor juli 2027 en de incidentele projectkosten in 2027 binnen de exploitatie worden gedekt, worden er in het begrotingsjaar 2027 geen financiële gevolgen verwacht voor Samen Sterker.*
- *De laatste jaren zijn landelijk diverse zorgakkoorden gesloten die gericht zijn op het toegankelijk en betaalbaar houden van zorg en ondersteuning door te investeren in preventieve interventies en technologische ontwikkeling. De GGD is zowel lokaal als regionaal een logische en inhoudelijk sterke partner voor de uitvoering van de opgaven uit deze zorgakkoorden. Wanneer de door de GGD gehanteerde uren tarieven voor plustaken substantieel hoger liggen dan marktconforme of alternatieve opties, ontstaat echter het risico dat samenwerking, ondanks inhoudelijke meerwaarde, wordt belemmerd. De raad roept de GGD daarom op om tijdelijk of situationeel af te wijken van de standaardtarieven voor plustaken bij de uitvoering van zorgakkoorden als het Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord (AZWA). Dit draagt bij aan het versterken van de samenwerking tussen zorg- en sociaal domein en zorgt ervoor dat middelen maximaal beschikbaar blijven voor het behalen van de inhoudelijke doelen uit de zorgakkoorden. Ook sluit dit goed aan op het gezamenlijke belang om maatschappelijke opgaven efficiënt en in partnerschap aan te pakken.*

Beoogd effect

De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van alle inwoners van de gemeente Loon op Zand, met speciale aandacht voor kwetsbare inwoners en jeugd. De inzet van de GGD in onze gemeente sluit aan op de visiedocumenten 'In de buurt, Aan de buurt' en 'Verdiepende Visie Sterke Gemeenschap inclusief Sterk Lokaal Team' en op het Beleidskader Sociaal Domein 2025-2030. Hierin wordt 'gezondheid' niet beschouwd als de afwezigheid van ziekte, maar wordt uitgegaan van een positieve benadering van gezondheid die draait om zingeving, kwaliteit van leven, meedoen in de samenleving, mentale veerkracht en dagelijks functioneren.

Argumenten

1.1 Volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen krijgen gemeenteraden het jaarverslag ter kennisname toegestuurd

Met het jaarverslag 2025 verantwoordt de GGD de uitvoering van haar taken op het gebied van publieke gezondheidszorg. Dit omvat de realisatie van beleid, prestaties, financiën en bedrijfsvoering. De jaarrekening 2025 laat zien dat het jaar in belangrijke mate in het teken stond van het vervolg van het transitieprogramma 'Toekomstbestendige GGD: financieel fit en gezond'. Het programma gaat onder andere over het vroegtijdig signaleren en ombuigen van kostenstijgingen voor overhead en voor het noodzakelijke onderhoud aan diverse functies binnen de organisatie, zodat deze niet hoeven te worden doorberekend aan gemeenten. Voor de uitvoering van dit programma is door het algemeen bestuur een 'transitiebudget' beschikbaar gesteld. De GGD werkt met de transitie naar een totale structurele besparing van 3% op de begroting (zelfs 5% op personele lasten). Op dit moment ligt de GGD op koers om de beoogde ombuiging te realiseren. De GGD heeft in 2025 verdere stappen gezet richting een structureel gezonde financiële basis. De algemene reserve bedroeg eind 2025 €1,7 miljoen en ligt daarmee binnen de door het algemeen bestuur vastgestelde kaders.

De accountant heeft over 2025 een goedkeurende verklaring op getrouwheid afgegeven, onder de voorwaarde dat het algemeen bestuur de jaarrekening vaststelt. Rechtmatigheid maakt sinds 2024 onderdeel uit van de jaarstukken en wordt niet meer als afzonderlijk oordeel door de accountant afgegeven. Uit de rechtmatigheidsverantwoording blijkt dat geconstateerde afwijkingen ruim onder de verantwoordingsgrens blijven. Op basis van de voorliggende jaarstukken kan daarom worden geconcludeerd dat de GGD in 2025 gericht heeft gewerkt aan kwaliteitsverbetering, financiële stabiliteit en toekomstbestendigheid van haar dienstverlening.

1.2 De inhoudelijke ambities in de conceptbegroting 2027 sluiten aan op onze lokale ambities en doelstellingen op het gebied van publieke gezondheid

In de beleidsbegroting 2027 zijn de thema's uit het nog vast te stellen GGD-beleidsplan 2027–2030 verwerkt. Het Dagelijks Bestuur van de GGD heeft besloten dit beleidsplan pas in het najaar van 2026 ter besluitvorming voor te leggen aan het Algemeen Bestuur. Daardoor wordt het beleidsplan in deze zienswijzeprocedure niet meegenomen. De hoofdthema's voor het nieuwe beleidsplan (kansrijk opgroeien, gezonde leefomgeving en mentale veerkracht) zijn middels de kaderbrief 2027 wel reeds vastgesteld. Ze sluiten goed aan op onze lokale uitgangspunten voor gezondheid zoals opgenomen in het Beleidskader Sociaal Domein 2025-2030.

1.3 De conceptbegroting van de GGD is sluitend

De conceptbegroting 2027 van de GGD is sluitend. In de begroting is het verloop van de reserves opgenomen waaronder een raming van de algemene reserve van € 2.546.000 per 31-12-2027. Deze reserve is bedoeld voor het opvangen van onvoorziene financiële tegenvallers. De omvang van de algemene reserve valt ruim binnen de afgesproken kaders van minimaal €1,5 miljoen en maximaal €5,2 miljoen.

1.4 De gemeentelijke bijdrage aan het basispakket van de GGD is bepaald volgens de afgesproken methodiek en is in lijn met de verwachtingen

De gemeentelijke bijdrage voor het basispakket van de GGD in 2027 bedraagt € 47,96 per inwoner. Dit is inclusief een indexering van € 1,23 ten opzichte van 2026. De jaarlijkse indexering is gebaseerd op de Tilburgse systematiek. De indexering is lager dan geraamd in de Kadernota 2027 (2,68% in de begroting, 2,99% in de kadernota) door aangepaste loon- en prijsontwikkelingen. Voor uitbreiding van taken van de GGD als gevolg van de modernisering van de Wet op de lijkbezorging wordt € 0,18 toegevoegd aan de inwonerbijdrage, waarvoor we als gemeente via het gemeentefonds worden gecompenseerd door het Rijk. Daarnaast is er € 0,54 toegevoegd voor de verplichte reiskostenregeling woon- en werkverkeer per 1 januari 2026 als gevolg van nieuwe cao-afspraken.

Kanttekeningen

1.1 Het zienswijzetraject voor het beleidsplan 2027-2030 vindt pas in het najaar plaats

In de vastgestelde kaderbrief 2027 wordt uitgegaan van een start van het nieuwe beleidsplan van de GGD in 2027. Het beleidsplan 2027-2030 ligt nu echter nog niet voor zienswijze voor samen met de conceptbegroting 2027. Dit komt doordat de GGD de tijd wil nemen om het beleidsplan goed met de achterban door te kunnen nemen. Het algemeen bestuur van de GGD besluit tijdens haar vergadering in juli over het nieuwe beleidsplan 2027-2030, waarna het voor zienswijze aan alle gemeenteraden wordt voorgelegd.

1.2 De beperkte informatie omtrent SPUK-regelingen maakt het lastig om de financiële impact hiervan goed te kunnen inschatten.

In de begroting zijn dezelfde PM posten opgenomen als in de kaderbrief 2027, waarbij de eerste PM post ook hier is gesplitst in twee afzonderlijke regels. Deze hebben betrekking op mogelijke aanpassingen van het rijksvaccinatieprogramma. Voor wijzigingen in het rijksvaccinatieprogramma ontvangt de gemeente compensatie via het gemeentefonds. Eventuele budgettaire effecten van deze aanpassingen zijn daarmee naar verwachting neutraal voor de gemeentelijke begroting.

De andere PM post betreft de door het kabinet Schoof voorgenomen overheveling van Specifieke Uitkeringen (SPUK's) naar gemeenten. Het huidige regeerakkoord is hierover minder expliciet en geeft nog onvoldoende duidelijkheid over de daadwerkelijke financiële impact van dit voornemen. Als het Rijk verschillende SPUK's vanaf 2027 in het gemeentefonds stort die raken aan het takenpakket van de GGD, zal de GGD voorstellen de bekostiging van deze taken op te nemen in de inwonerbijdrage. Voor gemeenten zou dit in principe budgettair neutraal moeten zijn, maar in de begroting heeft de GGD niet opgenomen dat deze kosten maximaal gelijk zullen zijn aan de door de gemeente ontvangen rijksbijdrage.

Financieel

Bij de GGD zijn er twee financiële stromingen waar de gemeente Loon op Zand gebruik van maakt. Dit zijn de gemeentelijke bijdrage aan het basispakket en de aanvullende taken die de gemeente afneemt bij de GGD: de plustaken.

De gemeentelijke bijdrage aan het basispakket wordt opgesteld door de GGD. Hieronder het overzicht voor 2027:

Gemeentelijke bijdrage basispakket vastgestelde begroting 2026	€ 46,01
Indexering 2027 (2,68%)	€ 1,23
Reiskostenregeling o.b.v. nieuwe CAO	€ 0,54
Modernisering Wet op de lijkbezorging	€ 0,18
Toevoegingen gemeentefonds: aanpassingen RVP (maternale griep en rotavaccinatie)	PM
Toevoeging RVP: Gordelroosvaccinatie	PM
Overheveling specifieke GGD SPUK-regelingen naar gemeente	PM
Gemeentelijke bijdrage basispakket 2027 per inwoner	€ 47,96

Op basis van een inwoneraantal van 24.112 bedraagt de totale bijdrage aan het basispakket van de GGD voor de gemeente Loon op Zand in 2027: € 1.156.412.

Er zijn voor de gemeentelijke bijdrage aan het basispakket 3 PM-posten. Dit zorgt ervoor dat de uiteindelijke bijdrage nog kan afwijken.

De gemeente bepaalt zelf jaarlijks welke plustaken zij afneemt bij de GGD. In de begroting wordt gesproken over een stijging van de kosten voor plustaken door indexatie.

Voortgang

Na het besluit van uw raad wordt de GGD HvB hiervan op de hoogte gesteld. Het AB van de GGD neemt in haar vergadering op 8 juli 2026 een besluit over de ontwerpbegroting 2026.

Communicatie

De GGD zal alle gemeenten informeren over de uitkomsten van de beraadslaging over de ontwerpbegroting die plaatsvindt tijdens het overleg van het Algemeen Bestuur op 8 juli 2026 en de definitief vastgestelde begroting aan de gemeenten verzenden.

Bijlagen

1. GGD HvB - Jaarstukken 2025 incl verklaring accountant (2026.04341)
2. HvB Cijfers per gemeente (2026.04340)
3. GGD HvB conceptbeleidsbegroting 2027 (2026.04338)
4. Brief beleidsbegroting en jaarstukken 2025 GGD HvB versie 2 (2026.04339)
5. Kaderbrief 2027 GGD HvB (2025.18000)
6. Raadsvoorstel over de Kaderbrief 2027 van de GGD HvB (2025.18319)

Het college van burgemeester en wethouders;
de secretaris,

de burgemeester,

drs. C.A. de Haas, MBA

mr. D.S.C. Jansen

Ontwerpbesluit

De raad van de gemeente Loon op Zand;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 19 mei 2026, nummer. 2026.05174

b e s l u i t :

1. De volgende zienswijze in te dienen op de jaarstukken 2025 en de ontwerpbegroting 2027 van de GGD HvB:

- *De raad bedankt de GGD voor het beantwoorden en verwerken van de eerder ingediende zienswijze op de kaderbrief 2027. Doordat de definitieve besluitvorming omtrent Samen Sterker gepland staat voor juli 2027 en de incidentele projectkosten in 2027 binnen de exploitatie worden gedekt, worden er in het begrotingsjaar 2027 geen financiële gevolgen verwacht voor Samen Sterker.*
- *De laatste jaren zijn landelijk diverse zorgakkoorden gesloten die gericht zijn op het toegankelijk en betaalbaar houden van zorg en ondersteuning door te investeren in preventieve interventies en technologische ontwikkeling. De GGD is zowel lokaal als regionaal een logische en inhoudelijk sterke partner voor de uitvoering van de opgaven uit deze zorgakkoorden. Wanneer de door de GGD gehanteerde uren tarieven voor plustaken substantieel hoger liggen dan marktconforme of alternatieve opties, ontstaat echter het risico dat samenwerking, ondanks inhoudelijke meerwaarde, wordt belemmerd. De raad roept de GGD daarom op om tijdelijk of situationeel af te wijken van de standaardtarieven voor plustaken bij de uitvoering van zorgakkoorden als het Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord (AZWA). Dit draagt bij aan het versterken van de samenwerking tussen zorg- en sociaal domein en zorgt ervoor dat middelen maximaal beschikbaar blijven voor het behalen van de inhoudelijke doelen uit de zorgakkoorden. Ook sluit dit goed aan op het gezamenlijke belang om maatschappelijke opgaven efficiënt en in partnerschap aan te pakken.*

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Loon op Zand van Raadsbesluit d.d. (wordt ingevuld door Griffie).

De raad voornoemd,

voorzitter,

griffier,